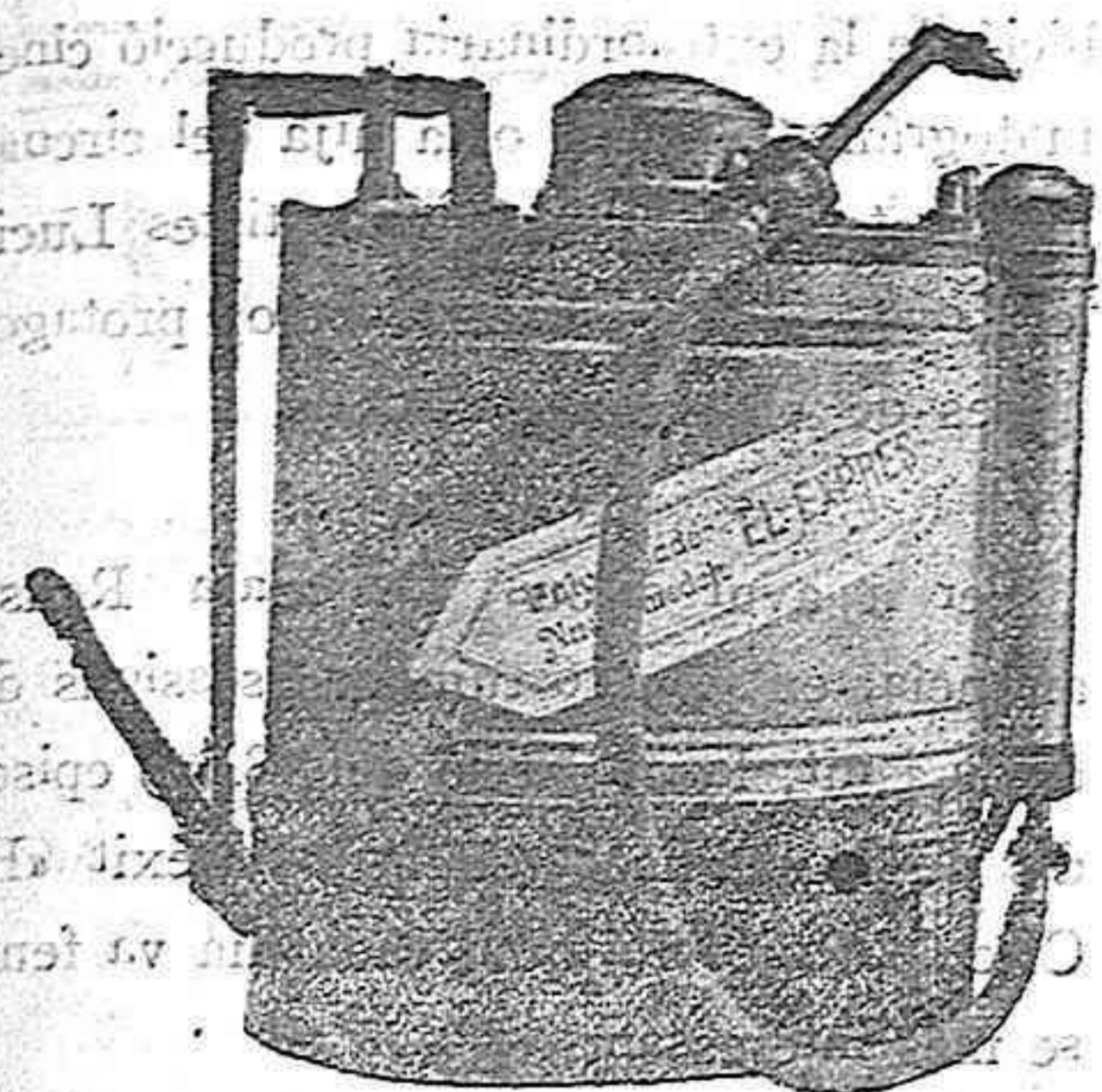

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Novíssim aparell per a SULFATAR

Construït de COURE ROIG

El que reuneix totes les ventatges de senzillesa en el mecanisme, resistència en el material i construcció esmerada

VEURE L'ES ADQUIRIR-LO

Per a proves i detalls al seu constructor

JAUME SAGARRA, Sant Joan, 12 i 14-REUS

VENDA I ARREGLO DE TOTS ELS SISTEMES

SINDICAT DE L'ASSOCIACIÓ DE BANQUERS

BANC DE REUS de Descomptes i Préstams

Suscripció de 15.000 Bonos de la Catalana del Gas i Electricitat de Barcelona S. A., de cinc centes pessetes nominals cada un, amortitzables en el plaç de deu anys, amb l'interès del 6 per 100 anyal lliure d'impostos presents i futurs.

Tipo d'emissió 98'50 per 100

Condicions de la subscripció pública que tindrà lloc el 4 de Maig

Pessetes 50— per Bono en l'acte de suscriure's

“ 442'50 el dia 14 de Maig.

En el cas de que's Bonos demanats excedeixin dels 15.000 oferts se procedirà al consegüent prorrateig

Reus 28 d'Abril de 1917.

BANC DE REUS de Decomptes i Préstams

ORIENTACIONS DE GENERAL CONVERGENCIA CATALANISTA

La idea inicial que va fer sentir la necessitat de fundar la Unió Catalanista, sigui la de unificar l'acció de totes aquelles entitats autonomistes, que defensessin les reivindicacions de Catalunya. La Unió, però ha fetes oscil·lacions impulsades pel noble propòsit de trobar un camí que donés vitalitat i major eficàcia a sa austera existència, mes, al no conseguir-ho amb els darrerament empresos, se n'ha derivada la tendència de precipitació de l'anul·lament de la seva força de ferma intel·ligència catalanista, enfront la qual cosa, l'actual Junta Permanent bo i entenen que interpreta el criteri dominant en la darrera Assemblea i els dels, que tenen el convenciment de que la Unió Catalanista no ha foida pas la seva missió, davant de Catalunya, de clara: Que d'aquí en avant, la Unió Catalanista, respectant programes i actuacions, accionarà sentint-se per d'amunt de tot

partidisme polític deixant la lluita intervencionista a les mans i responsabilitat de les entitats ja especialitzades, estiguin o no adherides a la Unió. Que dirigirà els seus esforços a constituir una federació de totes les entitats que tinguin com a principis fonamentals de sa actuació, el governament de Catalunya per Catalans i la defensa i racionalització de l'idioma català. Que es preocuparà d'aconseguir la major unitat espiritual possible amb la Catalunya mallorquina, valenciana, rossellonesa i ribagorçana a l'ensens que de desenrotllar una actuació pan-catalanista entre els catalans residents a fora de Catalunya, especialment a l'Amèrica. Que amb esperit revisionista, informarà a l'estranger, per tots els mitjans assequibles, dels drets històrics de Catalunya i de les seves aspiracions adaptades als principis moderns de nació que senten els catalans. Que procurarà enfondir la educació catalana en la consciència dels ciutadans,

protegit i creant escoles, o be organitzant conferències d'aplicació científica i artística i quants ensenyaments èticsocials siguin necessaris per a la completa formació de catalans aptes per a disposar del destí nacional de la Patria. Que a l'objecte de desenrotllar l'educació física del nostre poble, cercarà els mitjans de guiar el pensament de les joventuts vers la metoditzada organització llur, en nuclis patriòtics de gimnasia i excursionisme que, allunyats de fórmules militaristes, facin homes forts, energics, conscients de la disciplina social i que amb plena confiança en sí mateixos, arribin a ésser possessors del sentiment de la força harmonitzada amb la justícia i la raó que cal, per a intervenir en els destins de la Humanitat. I, per últim, que promourà o intervinirà en totes aquelles accions que intensifiquin o despleguin el sentiment nacionalista català. És així, com a quixa Junta Permanent creu poder ajuntar als prestigis i al valor ètic de la Unió Catalanista, les forces

necessaries per a imprimir unitat a les activitats del moviment nacionalista de Catalunya. I és així, com, la Unió Catalanista, d'acord amb la progressivitat del catalanisme, respondrà sa actuació al sentir fonamental.

Barcelona abril de 1917.—Per la Junta Permanent: J. Solé i Pla, President; Ricard Margarit, Secretari general.

Crònica obrera

UNA CIRCULAR

La circular que el Comité Nacional de la Unió General de Treballadors dirigeix a les organitzacions obreres d'Espanya, diu així:

«Companys: En compliment dels acords de l'últim Congrés de la Unió General de Treballadors i de lo convingut amb el Comité de la Confederació del Treball, aquest Comité Nacional convocà als delegats regionals nomenats per aquella a una reunió, que se celebrà el 26 i 27 de març a Madrid.

En aquesta reunió se tractà amb tota serenitat i interès, dels dos problemes que tant fonament perjudiquen al poble espanyol en general i a la classe treballadora en particular: la carestia de les subsistències i la crisi del treball.

Del detingut estudi d'aquests problemes, de l'encariment de la vida i de la falta de treball, se vegé que el verdader responsable era el Govern, que no ha sabut o no ha volgut emprar els mitjans que a son alçanc ha tingut per a remeiar el mal; i com, per altra part, la classe obrera organitzada li havia advertit en ses campanyes que la situació era insostenible, i convençuda de la despreocupació del Govern per a remeiar el mal en lo possible, se vegé en la necessitat d'acordar, per unanimitat de tots els delegats el posar en coneixement de totes les organitzacions obreres d'Espanya, per mitjà d'un manifest suscrit per tots, que la única arma que li quedava i que podia obligar al Govern a modificar el seu procediment en els dos problemes citats, era la vaga general indefinida, per a lo que es deuen començar els treballs, preparant-la convenientment, i quan se tingués assegurat l'èxit, reunir-se novament per a senyalar la fetxa en que devia començar, però sense interrompre per aixó les reivindicacions parcials.

S'acordà també que la campanya de celebració comencés a Madrid amb un miting, prenent-hi part en ell delegats regionals.

Celebrat i conegut el manifest que es dirigí als treballadors i al país, el Govern va perdre la serenitat i la vergonya, i a pretest de que es tractava d'una revolució, empresonà als delegats, detingué a altres companys significats, sospengué les garanties constitucionals i clausurà les Cases del Poble i Centres Obrers.

Que el Govern no tingué motius per a pendre tan reacionaris mides, ho diu el fet de que s'hagin tingut d'obrir dit-centres al complir els vint dies que'l facultava la llei per a tindre'ls tancats sense ordre

judicial, i que'ls detinguts a Madrid hagin sigut llibertats.

Hem cregut de nostre deure donarvos a conèixer aquests fets, per a que'ls pogueu jutjar desapaixonadament i protestar en la forma que poguen fer-ho contra lo fet amb la classe treballadora organitzada.

Amb el fi d'estar enterats dels abusos que'l Poder ha comés amb motiu dels acords transcrits, i en nostre desig de posar de nostra part quants mitjans legals pinguem a nostre alçanc per a que les organitzacions obreres segueixin sa normal funció, recomanem a totes les organitzacions obreres d'Espanya que'n donguin compte detalladament de la que a cada una li hagi ocorregut, si tenen companys presos, i continuen tancats els Centres obrers i de quantes mides relacionades amb els acords adoptats siga convenient conèixer.

Vos saluden fraternalment els qui son vostres i de la causa obrera, pel Comité Nacional, Francisco Largo Caballero.—Vicens Barrio.»

RETALLS I COMENTARIS

Per als possibilistes, el senyor Pallejá és poc menys que inviolable. Ni se'l pot discutir: i com que aixó no és per nosaltres cap cosa nova, tampoc ens ha sorpres que fins els de la calle de Sol y Ortega—una mena de tributaris del possibilisme—s'hagin cregut en el deure de convertir-se en novel·les Euménides per a castigar el nostre atreviment, a gross crim per ells, de volguer discutir a l'indiscutible senyor Pallejá. Mes, sortosament per als que redactem aquesta fulla diària, el punyal mitològic, en mans d'aquestes Furies, s'és convertit en ploma de ganxo inofensiva.

Tant és així, que si el senyor Pallejá no's rendís culte a sí mateix, si la seva egolatria no hagués assolit els caràcters alarmants que ha assolit, ben lluny de transcriure joiosament al diari que dirigeix l'escriu que publicaren uns senyors que diuen haver assistit a l'Assemblea republicana de Barcelona representant els diversos i variadíssims organismes de que es compona el Centre possibilista del carrer de Sol i Ortega, hauria sentit vers ells pietosa commiseració. Perque, com anem a provar en aquests comentaris, no hi han fet gaire favor al senyor Pallejá els seus desinteressats panegiristes...

No's res menys que «Por la verdad ultrajada» han titulat els delegats de mares un escrit que «Las Circunstancias», reirgant-se les mans de gust, ha transcrit i encapçalat amb grosses titulars a dues columnes, «Contestando a FOMENT como se mereca».

I per a negar que l'intervenció del senyor Pallejá en l'esmentada Assemblea fos rebuda amb fortes protestes, ens expliquen lo que «poco más poco menos» digué aquell bon senyor.

I ¿qué és lo que digué? Anem a veure-ho: El senyor Pallejá, després de fer-se

el modest, volgüent rebatre l'afirmació del senyor Layret referent al triomf dels principis socialistes en les nacions en guerra, digué unes quantes tonteries sobre coses d'Alemanya, que no'ns interessa recullir, i afegí ço que copiém de «Las Circunstancias» :

«Tampoco sumo mi pensamiento al del señor Layret, tan brillantemente expresado, en cuanto se refiere a la intervención del Estado en las cuestiones entre el capital y el trabajo.

Es este un extremo muy delicado en el cual no deben intervenir a mi juicio los gobernantes.

Se ha demostrado varias veces que las cuestiones obreras nadie las entiende mejor que los obreros mismos.

En las diferencias tan continuamente surgidas entre el capital y el trabajo, han intervenido en las mismas hombres eminentes que han fracasado en sus buenos propósitos porque, a pesar de su alta mentalidad, han desconocido de ellas la esencia y engranaje.

De consiguiente, dijo, entiendo, que las cuestiones obreras en manos de los obreros debemos dejarlas, porque ellos las viven, las estudian y conocen a fondo, son los más capacitados para resolverlas.»

Es clar que sí, home! Però no és d'això de lo que's tracta; en el pensament del senyor Layret no hi entra ni molt menys, intervenir a la fàlisi dels possibilistes en les vagues. No's tracta tampoc de crear sindicats d'obrers republicans.

No, Sr. Pallejá; vosté confón les Illes Britàniques; vosté, per lo que deduíem de les ratlles transcrites, ha cregut que l'intervenció de l'Estat en la anomenada qüestió social, és la mateixa cosa que go

altre que'ls socialistes detesten i que se'n diu col·laboració de classes. Marx digué, senyor Pallejá, que «l'emancipació del treballador ha d'ésser obra del treballador mateix»; però això no vol dir—sant cristià!—, i ho tenim ben palesament demostrat amb l'actuació dels partits socialistes, que les reivindicacions obreres no hagin d'ésser objecte d'especial atenció per part d'aquells governats que vulgüen viure en un ambient de progrés i democràcia.

Allò de que «hombres eminentes» i de «alta mentalidad» han fracassat, en sos bons desitjos a l'intervenir en algun conflicte, entre el capital i el treball, és una sortida de peu de banc filla de l'embull que s'armat el senyor Pallejá al confondre tan lamentablement els termes. Si no hi han d'intervenir per rés els homes eminentes i d'alta mentalitat en els conflictes! És el govern, són els governants i els cossos legislatius i adhuc els Municipis els que han de intervenir honradament, no ja en les vagues, sino regularitzant sabiament la marxa de les indústries, organitzant el treball de manera que's faci impossible l'explotació en condicions tant inconcebibles de crueltat com les que avui dissortadament presenciem, promulgant reformes socials, fent, en fi, que la inevitable lluita de classes s'humanitzi... Si això és elementalíssim! Si els mateixos Governos de la monarquia donen la pauta fixant una jornada màxima per als treballadors de l'Estat i per als de certes indústries i promulgant lleis de caràcter social! I un partit republicà que aspira a governar ha d'entretindre's, an aquestes altures, discutint aquestes coses? El comble!

Ara veig's, si les manifestacions del senyor Pallejá podien ser ben rebudes en una Assemblea on és de suposar que'ls concurrents no eren demòcrates a lo possibilista...

I que les anacròniques idees sostingudes pel senyor Pallejá no foren ben rebudes pels assembleístes, ho prova taci-

tament l'escrit que comentem. Si no, a qué vindria l'enfàtica exclamació de dit senyor que copiém tot seguit?

«Si en las distintas afirmaciones que se harán durante el curso de la Asamblea, alguna hay, que no se adapte a mi especial sentir, la combatiré; pero aprobada que sea, aún la más contraria a mi pensamiento, me convertiré, entonces, en su defensor más entusiasta.»

Si això no respongués a l'idea del senyor Pallejá de desvirtuar el mal efecte que ses arcaiques manifestacions anteriors havien produït, hi hauria que compadir-lo...

Ni que's cregués un Marat!...
Pobre home!

REMITIT

Sr. Director de FOMENT.

Molt senyor nostre: Li preguem faci insertar en el diari de sa digna Direcció el següent escrit.

Favor que per endavant li remercia

El Sextet del «Teatre Fortuny».

«A l'objecte de que l'incident d'ahir nit en el Teatre Fortuny no dongué lloc a interpretacions errònies i siga conegut pel públic, ja que el que va assistir a l'espectacle no necessita d'informacions per a jutjar-lo; devem consignar:

Primer. Que durant la sessió de cine d'ahir nit en el sudit Teatre i mentres en un interval dels de costum en aqueix Sextet, executava el pianista sol, sense causa ni motiu explicable encara, començaren alguns subjectes a molestar amb frases ipòcrites mortificants a dit pianista, i després a tirar-li monedes, en vista de lo qual el nostre company es retirá.

Segon. Que, a pesar d'això, continuá el jaleo i el tirar monedes als altres professors que continuavem en nostres llocs, arribant una d'elles, de 10 cèntims, a la cara de nostre company don Joan Fatta, qui, al sentir-se ferit, s'aixecá irat i sense pòguer contenir sa justa indignació, increpá als ignorats autors, dient-los que això ho feien amparats en la immunitat que'ls hi donava l'obscuritat.

Tercer. Que al donar-se la llum a la Sala i observar el senyor Fatta que des d'un palco platea es donaven per aludits, entenent amb això que serien coautors del fet, els tirá en cara en veu alta llur ineducació, però solsament an ells (no al públic en general, entenguí's bé) i amb ells als que també tenien participació en tals actes contraris a la llei, i davant dels quals se justifica que també surtin d'ella els artistes, vist el desampar que deuria prestar-los-hi qui deu i segurament no pot per la qualitat o significació de qui promou els escàndols.

Quart. Que en virtut de l'incident relatat i a pesar d'haver sigut agredit el senyor Fatta en els corredors, davant l'autoritat, aquesta solsament va detenir i denunciar a nostre aludit company.

Quint. I que al protestar amb totes les nostres forces del fet ocorregut quant tant desdín de qui els porta a terme i de nostra ciutat, ENS FEM SOLIDARIS de tot lo obrat pel company Fatta, deixant al fallo de l'opinió l'actitut d'aquells i la nostra.

El Sextet del Teatre Fortuny.

Reus 30 d'abril de 1917.

TRIBUNA LLIURE

Justificant fets

Tot impuls noble i generós vers l'assoliment d'un major grau de cultura, és mereixedor de lloances; pero quan un ciutadà, escudat amb l'ignorancia dels amics que l'envolten, cerca la satisfacció d'una vanitat incalificable plagiand treballs literaris d'altri, és fa digna de la censura més agre.

I Joaquim Güell i Bofarull ha caigut en aquesta baixesa.

Una volta, un amic meu va sortir en defensa d'En Güell amb motiu d'una producció dramàtica i cert trepijoc que portá. Mes, després de l'últim plagi, fins es pot dubtar de qui allavors podia tobar excuses. El fet d'ara és tant monstruós i evident a l'ensem, que tothom que cerqui el llibre d'En Guy de Maupassant, «La Mancebia», podrá constatar-lo i adhuc fer-se càrrec de fins ont arriben els gambals de certs literats (?) de nostre poble.

Sé que En Güell ha cercat a l'amic de referència, pels rumors que circula ven aprop d'un article aclaratori que devia publicar-se. I no hi ha dret, després de la seva culpabilitat provada, de llençar impropis contra qui, més d'una volta, ha sortit en sa defensa. Lo que deuria fer aquest literat és amagar-se, per a evitar la rialleta burlesca i desprectiva que ha de florir necessàriament en els llavis dels qui, coneixent el seu mal fet, es topin amb ell pel carrer.

I res més. Que bé prou purgará la pena el plagiador.

FERRAN CASALS.
Ciutat, abril 1917.

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15
Baròmetre corregit a 0°...	749.2	749.9
TERMÒMETRE:		
Màxima Sol...	20.5	
Ombra...	19.0	
Mínima Sol...		11.7
Ombra...		11.7
PSICRÒMETRE:		
Termòmetre sep...	18.3	16.8
Hem humit...	13.7	12.9
Humitat relativa de l'aire...	60.2	63.0
Tensió del vapor acós...	9.4	9.0
ANEMÒ-Direcció del vent...	ENE	E
METRE Velocitat del vent...	10.3	4.3
Pluviòmetre...	2.0	
Evaporímetre...	1.5	0.5
Estat del cel...	Núvol	Núvol

Foment Republicà Nacionalista

Rectificació del Cens electoral

AVIS IMPORTANTÍSSIM

Des del 21 d'abril al 5 de maig està oberta la rectificació del Cens electoral. Les llistes d'inclusions i exclusions estan exposades als baixos de les Cases Consistorials.

Foment Republicà Nacionalista es cuida de fer inscriure als que no hi son i de rectificar els noms equivocats.

Per a lo primer és necessari la presentació en les seves oficines d'un Certificat del Padró Municipal, que faciliten gratis en la Secretaria de l'Ajuntament, i el Certificat de naixement, que igualment proporcionen en el Jutjat Municipal. Per lo segon, una nota ben detallada de l'alteració de noms o cognoms.

Nota. Per a figurar al Cens electoral és indispensable tindre 25 anys d'edat i portar-ne per lo menys dos de residència en aquesta ciutat.

Ahir se constituí la Diputació Provincial siguent elegit president l'advocat de Tarragona don Pere Lloret, nacionalista republicà, i vis-president de la Comissió provincial don Josep Montserrat Cuadrada, regionalista.

Per a constituir la Diputació, han format un bloc tres nacionalistes republicans, quatre republicans autonomistes i els dos possibilistes de Reus, a fi d'enderrocar el caciquisme que ara imperava en aquella Casa.

De totes maneres celebrem que la presidència hagi passat a mans d'un nacionalista republicà.

La tercera de les conferències del cicle organitzat per la Joventut Nacionalista, se celebrarà avui dijous, a les deu de la nit, en la Lliga Regionalista.

Será el conferenciant En Josep Banús i Sans, parlant de «El comerç català i el mercat estranger».

Saló de Sombreros de Lluïsa Morero

Carrer de Jesús, 12. — Reus

La duenya d'aquest establiment se complau en participar a les senyores, que en ell hi trobaran un extens i variat assortit en sombreros d'alta novetat, adaptació dels últims models de París.

El quadern d'aquesta setmana de «Lectura Popular», publica una col·lecció de poesies, entre elles el monòleg «La tieta», de la distingida escriptora Na Caterina Albert Paradís, coneguda amb el pseudonim de Víctor Catalá.

El capítol general d'aquesta regió ha ordenat que la jura d'estandarts, tingui lloc el proper diumenge.

Pels dependents de l'autoritat han sigut expulsats dos subjectes forasters de mals antecedents.

També fou expulsada una caravana de gitanos, a l'integar instal·lar-se en aquesta ciutat.

Al Teatre Fortuny s'hi celebraran avui dijous grans sessions de cine. En el programa hi figuren les pel·lícules «El falso ideal», «Bajo el uniforme» (en dos parts) i una cinta de la serie «Diario de la guerra».

Se troba completament restablert de sa enfermetat el metge don Antoni Bages i Carey, qui s'ha encarregat novament de la seva consulta.

Durant la passada setmana foren embarats en el port de Tarragona 5.011 bocois i 25 barrils de ví, 1.080 bocois, 13 barrils, 4 mitjos, i 2 octaus d'oli i 575 sacs d'avel·lana en gra.

La Companya Reusense de Tramvías ha fet públic que, en lo successiu, tots els diumenges i dies festius posará en circulació el tren que surt de Reus a les deu i vinticin i el que surt de Salou a les onze i vint.

El comptador municipal don Anton Calbó, ens ha remés un exemplar del Pressupost ordinari de l'Ajuntament per a 1917.

Xorisso de Vich marca GARRIGA

és sens dubte el millor per l'excel·lent qualitat de les carns amb que está elaborat.

De venda a Reus: Roca i Ribas, Joan Malot, Joaquim Llorens, Joan Cardona, Daniel Borrull, Salvador Sedó, Antón Cañellas, Ramón Rodón, Lluís Roca.

Ens diuen de l'Inspecció de Vigilancia que ha sigut denunciat al senyor Governador civil de la provincia el professor d'orquestra don Joan Fatta Degullí, que en la nit del 29, durant la sessió de cine del Teatre Fortuny, se dirigí al públic en forma que doná lloc a un fort incident.

L'empresa del saló Kursaal de Reus anuncia per al proper dissabte l'exhibició de la extraordinaria producció cinematogràfica «Lucile o la hija del circo», interpretada pels celebrats artistes Lucile Love, Conde Hugo i Polo, protagonistes de «La moneda rota».

Per a avui dijous la «Sala Reus» anuncia, en les acostumades sessions de tarda i nit, la projecció dels 8 i 9 episodis de la pel·lícula de brillant èxit «El Círculo Rojo», la qual cada día va fent-se més interessant.

Continuant el cicle de conferències organitzat per l'Ateneu Obrer, aquesta nit ocuparà la tribuna d'aquella entitat En Jaume Sardá Ferrán, qui disertará sobre «El Socialisme i Nacionalisme català en el moment actual».

L'acte serà públic i començarà a les deu.

Ha deixat de publicar-se la revista setmanal «El Teatre Català», que veia la llum a Barcelona.

El proper dissabte la companyia del celebrat actor En Jaume Borrás, donará a conèixer a Tarragona la darrera producció del genial Guimerá «Jesús que torna».

Banc de Reus de Descomptes i Préstams

Descomptem els cupons venciment maig.

Cedim giros i cartes de crèdit sobre les principals places de l'estranger.

Pels guardes rurals de punt al camí de Salou, ahir sigué detingut i conduït al quartel·lillo municipal un subjecte nomenat Pere Cazaró, de 20 anys d'edat, natural de Triest (França), el qual a primeres hores del matí havia ja sigut expulsat d'aquesta localitat.

La recaudació líquida obtinguda per la Delegació d'Hisenda durant la segona quinzena d'abril últim ascendeix a 279.260 pessetes, de les que corresponen a quotes militars 3.000 i a Duanes, per excés de devolució, 4.895.

Per manca de majoria, ahir l'Ajuntament no pogué celebrar sessió de primera convocatoria.

Havent sol·licitat donya Maria Ortiga permís per a establir una escola a Villalonga, la Inspecció de primera ensenyança concedeix el plaç de 16 dies per a admetre reclamacions justificades.

La febra dels negocis, l'excés de les passions i lluites socials, desgasten l'organisme i engendren la debilitat de totes les funcions. La víctima d'aquests estragos sent una vellesa prematura, dolor de cap, pesadilles i la falta d'apetit.

Aquesta debilitat, desequilibri nerviós i enervació se cura radicalment als quinze dies, usant el Xarop d'Hipofosfites Salut.—Únic aprovat, per la Real Academia de Medicina. 27 anys de creixents èxits. Al comprar el frasc deuen ficsar-se si amb tinta roja se llegeix «Hipofosfites Salut».

Institut de Bioteràpia i Laboratori Microbiològic Clínic del Dr. A. FRIAS
VACUNACIÓ CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies després de la mossègada

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossègades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

Sense aquesta marca

l'aparell NO és un GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

Companyia del Gramófon - SOCIETAT ANÒNIMA ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes
TITTA RUFO I CARUSSO
en discs marca GRAMÓFONO

De venda: **R. PERPIÑÀ** - Carrer Major, 22 - Despatx: 24, pral. - REUS

Dipòsit de Rellogeria. - Relloges de butxaca i Despertadors des de 2'90 pessetes.

Secció Oficial

EDICTE DE 1.ª COBRANÇA

Zona de Reus.-Terme municipal de Reus

Don Marian Pérez Villanueva, Agent Recaudador de Contribucions de la Zona de Reus,

Faig saber: Que publicat en el «Boletín Oficial» d'aquesta província l'anunci fixant els dies en que ha de verificar-se la cobrança ordinària del primer període voluntari de Contribucions, corresponent al segon trimestre de l'any actual, la d'aquest terme tindrà lloc en el carrer de Santa Agnà, 24, els dies 4, 5, 7, 8 i 9 de maig, des de les 8 a les 12 i de les 16 a les 18.

Lo que faig públic per a coneixement dels interessats, en compliment a lo previngut en l'article 35 de la Instrucció de 26 d'abril de 1900.

Reus a 2 de maig de 1917.—Marian Pérez.

Publiqui's i fixi's aquest Edicte en les Cases Consistorials i demés llocs de costum d'aquesta localitat.—L'alcalde.

AVIS als trencats i al públic en general

Cansat de tolerar per més temps, les grosseries que el meu incorrecte contrincant publica en la revista setmanal «Heraldo de Cataluña» des del seu primer nombre, me veig obligat a posar al descobert la petulància que emplea dit fulano, ja que per a defensar-se no repara en emprar medis renyits amb la decència i la justícia.

Aquest senyor que sols ha sigut un simple dependent meu, s'esvaeix dient que portà la direcció del meu establiment per espai de 14 anys, ofonent a la veritat doncs de sobres sab ell que a casa meua no hi hagut mai altra direcció que la meua, lo que sí és cert és que a causa d'una greu enfermetat que m'impossibilità estar al davant dels meus negocis un any escàs, vaig confiar al mentat subjecte la direcció del meu establiment, de quina gestió hi hauria molt que parlar.

A l'enterar-se el mentat individu de la resposta que dono al seu anunci, amb el que jo publico en els demés diaris locals, ha volgut donar una prova més de la seva incorrecció, afegint una nota final, tergiversant els fets i faltant una vegada més a l'octau manament, amb una frescura sens parió, a la que jo avantposo el més absolut desprec.

JOSEP PUJOL. - Cirurgia

Especialista en la curació de les hernies (trencats) amb 30 anys de pràctica entre la casa Clausolles, de Barcelona, i el meu establiment de Reus

Braguers de totes classes, lo més pràctic i modern per a la curació o contenció de les hernies per cròniques i rebels que siguin, des de 3 pessetes a 125.

Fages hipogàstriques o ventrals, tirants omoplàstics.

Gran assortit en ulleres i gafes per a miopes i vista causada.

Bínocles teatre i campanya i tot lo concernent al ram d'òptica, cirurgia i ortopedia.

NOTA.—No equivocar aquest antic i acreditat establiment «LA CRUZ ROJA» dirigit per persona competent i amb titol professional, amb altre d'igual article que hi ha en el mateix carrer, que amb el fi de despistar a la meua clientela i per a millor aprofitar-se del crèdit que gaudeix casa meua, s'ha establert prop de la mateixa.

«LA CRUZ ROJA» (CASA FUNDADA EN 1896) MONTEROLS, 18 (Al costat del fabricant de porres D. Isidro Pons)

Registre Civil

INSCRIPCIONS DEL DIA 2 MAIG 1917

NAIXEMENTS

Maria Magdalena Padreny Padrol.—Josep Saias Borrás.—Bonaventura Font Juanpera.—Josep Domingo Guasch.—Pere Ribas Salvadó.—Lluís Via Camps.—Antonia Bayarri Ferré.

DEFUNCIONS

Maria Barriullas Cuchí, 72 anys, Mar 26.—Antonia Saludes March, 74 anys, Hospital civil.—Joan Torradell Ferré 13 anys i mig, Sant Pere hàix, II.—Maria Fortuny Figueras, 77 anys, Germanetes dels Pobres.

MATRIMONIS

Josep Ballesté Siré amb Teresa Domingo Batista.—Emili Constantí Bages amb Joaquina Echarte Garreta.

Màquines d'escriure

Smith Premier n.º 10

Completament noves

::: garantides :::

Ultima paraula en màquines d'escriure. El model núm. 10 és l'admiració del món enter. La màquina SMITH PREMIER núm. 10 és la única que's garantitza per deu anys. Qui sigui un bon defensor dels seus interessos, no adquirirà cap màquina d'escriure, sens abans pendre a prova la SMITH PREMIER N.º 10, visible.

AGENT UNIC per a la venda a REUS
FRANCESC FUSTÉ, St. Llorenç, 1, 2.ª, Tel. 275

Accessoris i cintes per a màquines de tots els sistemes.—Màquines d'escriure d'altres marques reconstruïdes i aparentment noves A QWALSEVOL PREU

Societat «El Círculo»

La Junta de Govern d'aquesta Societat, ha acordat oferir en arrendament el Teatre Circo i café anexe al mateix, per a lo que s'admeten proposicions de contracte per al Teatre i café plegats o per a cada un d'ells per separat, fins el dia 20 de maig pròxim, en la consergeria de la Societat.

Reus 28 d'abril de 1917.—El secretari, Antoni Calbó.

Gran Café Restaurant de Salou

(SITUAT DAVANT L'ESTACIÓ DEL TRAMVIA)

Servei esmeradíssim: Coberts i a la carta: Preus econòmics

Se lloguen habitacions amb tot el confort desitjable, a preus reduïts.

Joan Massó Veciana, cuiner

Obertura el Primer de Maig

Gran Servei de Carruatges

De Montroig a Reus i viceversa

SORTIDES

MONTROIG	REUS
5 i mitja	7
9 i mitja	9 i mitja
12 i mitja	15 i mitja
17 i mitja	17 i mitja

PUNTS DE PARADA:

A Montroig, Casa Sabaté.

A Reus, Carrer de Sant Joan, Guarnicioneria den Baldrich.

Dit servei començarà el 7 març de 1917

XOCOLATA GARCIA

L'absoluta puresa dels seus components acrediten que és la millor

FÀBRICA i DESPATX: carrer Castelar, 12-Reus

CAFÉS DE LES MILLORS PROCEDENCIES, TORRAT DIARIAMENT

Fábregas i Recasens

BANQUERS

Valors-Cupons-Borsa-Canvi-Giros

Rambla dels Estudis, 4 (TELEFONS A 2248 i A 2453) BARCELONA

TELEGRAMES

Madrid 2.

LA «GACETA»

Publica varis decrets, entre ells els següents:

Disolguent la Junta Central de Subsistencies i el Comité executiu de la mateixa i disposant que les facultats concedides al Govern per la llei de 11 de novembre de 1916 s'exerceixi pels ministres d'Hisenda, Governació i Foment.

Concedint la gran creu de Carles III al príncep Bonacheff i a Alfons Costa.

També publica les següents reials ordres:

Declarant que no procedeix imposar premi en el canvi a les fraccions inferiors a deu pessetes per adeudes de Duana.

Disposant que baix la presidència del director de Duanes continúen els senyors marquès de Casa Pacheco i don Marián García Cortés, l'estudi dels expedients incoats en sollicitud de pensió d'exportació de les substancies alimentícies.

Donant mercès al president i voca de la disolta Junta de Subsistencies.

Delegant al director general de Duanes totes les facultats que per a admissió de blat estranger concedeix la real ordre de 3 de març últim a la Comissió especial de abasteciment.

Declarant la caducitat de la concessió otorgada a don Pere Corcelles per a ocupar terrenys de domini públic en la zona marítima terrestre de la platja de Sant Carles de la Rápita, i a don Pere Corcelles Garcia per a instal·lar un astiller per a embarcacions menors en el port denominat «La Terrestre», de Sant Carles de la Rápita.

EL CAP DEL GOVERN

El cap del Govern rebé als periodistes en la Presidencia i els digué:

He celebrat una detinguda conferència amb el senyor Sánchez de Toca. No tinc cap notícia que comunicar a vostés.

Com suposo que continuarà plovent, se suspendran demà les maniobres militars a Carabanchel, a les que devia assistir el rei. En aquest cas se celebrarà el Consell de ministres a Palau, però si fes bon temps, cosa que dubto, allavors el Consell seria el divendres.

El dissabte a la nit marxarà el rei a Sevilla; acompanyat del senyor Francos Rodríguez. El diumenge a la nit empenirà el viatge de retorn a Madrid.

Aquesta tarda me visitaran el Consell d'administració de la Tabacalera i la Junta de la Lliga Africanista.

Les notícies de tota la península acusen tranquil·litat. Res ocorre; únicament pluja, molt bona per als camps, cosa molt agradable per als agricultors.

DE GOVERNACIÓ

El subsecretari de la Governació, senyor Belaude, ha dit als periodistes que no tenia cap notícia que comunicar-los-hi i que ha donat possessió del càrrec de director general d'Administració al senyor Gullón i García Prieto.

MANIFESTACIONS DE L'ALBA

NOTA OFICIOSA

Rebé el ministre d'Hisenda als periodistes i els digué:

He llegit una notícia equivocada de que jo me disposava a implantar aquesta setmana la llei d'autoritzacions. La implantació ha començat ja en gran part i sols queden altres labors que començaran ara.

Facilità el senyor Alba una nota que diu:

«Pel ministeri d'Hisenda s'han dictat les disposicions oportunes per a la execució de la llei de liquidació dels deutes de l'Estat per crèdits que contra el mateix tenen els Ajuntaments i diputacions.

Com que la part més difícil de realitzar de dits serveis és la liquidació de 9.000 Ajuntaments quins expedients estan en la Subsecretaria, recullint les ensenyances i experiencies anteriors, s'ha confeccionat un quadern formulari amb instruccions concretes per a tots els tràmits.

Se distribuirà en totes les Delegacions i Ajuntaments de cada província. Acompanya un qüestionari sobre les reformes que a judici de l'Ajuntament convingui introduir en les hisendes locals, recursos que poden crear-se i els serveis que's puguin municipalitzar a fi de que serveixin de base per al projecte d'hisendes locals que's presentarà al Parlament. Els Ajuntaments hauran de contestar desseguida.

També s'ha dirigit una circular als delegats per a que imprimeixin activitat a la liquidació amb les diputacions.

ESPECTACLES

Teatre Fortuny

Grans sessions de cine per a avui.
Preus i hores de costum.

***

Sala Reus

Grans sessions de cine per a avui.
Preus i hores de costum.

Imp. Sanjuán Germáns.—Reus

EI CAS MES SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir prompts i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estava el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fadiga que oprimia y dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

LITINOIDES SERRA

Primera-sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, éssent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capsos de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes, UN PAQUET SOLT: 10 CÈNTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

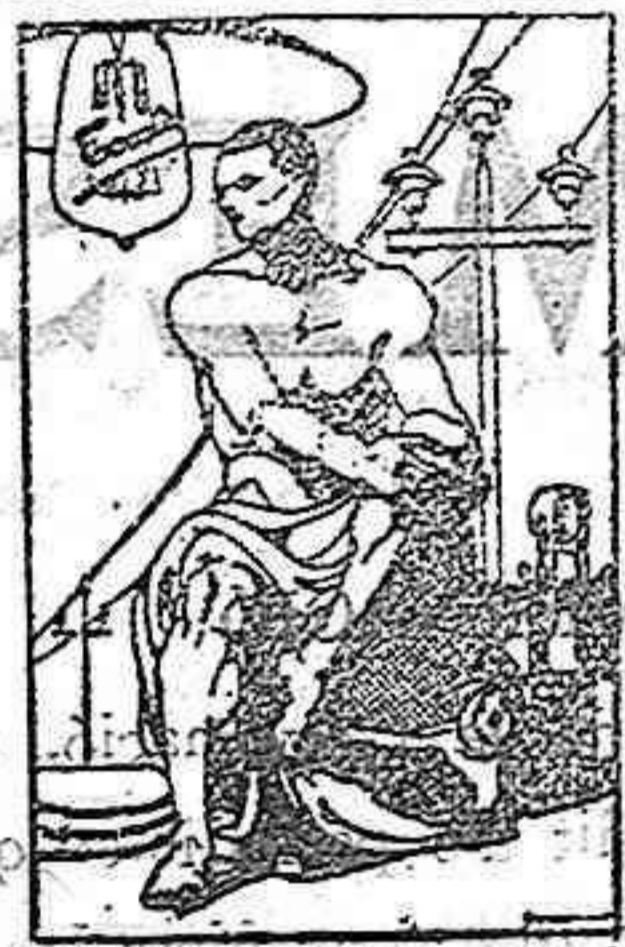
és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la materia gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'im-potent.

FARMACIA SERRA - Arraval de Santa Agna, número 80 - REUS

Nova làmpara estrangera

Làmpara Nitrógen

Dispot 1/2 Watt

Gran potencia lluminica : Consum veritat : Duració sens rival
DEMANEU-LA A TOTS ELS BONS ESTABLIMENTS D'ELECTRICITAT I A VOSTRES ELECTRICISTES

Concessionari i dipositari per a Espanya i Portugal:

Plutarco Texidó. - Carme, 35. - Barcelona

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric, CARME, n.º 35 (prop de les Rambles). - BARCELONA

Representant en aquesta provincia **JOSEP BALDRICH** Carrer Sant Elies, 2, 2.ª, 1.ª - REUS

Abans de comprar cap trajo fixeu-vos en els aparadors de la

Sastreria Queralt

La casa millor assortida de Reus

MONTEROLS, 35

((Bar Americano))

Arraval de Robuster, núm. 26

ES EL BAR PREDILECTE DEL PÚBLIC

CAFÉ PAMPA
EL MÉS AGRADABLE I DIGESTIU

LICORS DE TOTES CLASSES

ESMERAT SERVEI

MAGÍ SÓLER
REUS

Sabó CARAGOL

El millor per a rentar roba
50 CÈNTIMS PASTILLA

DEPOSIT: Antiga Casa Coder, Plaça de la Constitució, 16

VENDA:

MAGÍ MARTÍ, Llovera, 41
MANUEL VIDAL, plaça de la Sang, 32
ANTON PORQUERAS, Font, 1
DANIEL BARRULL, Estrella, 2
SEBASTIÀ PAMIES, Sol, 13
ANGEL OFICIAL, plaça del Rei
PERE MARTI, Raseta de Sales, 12
JOAQUIM LLORENS, Plaça Castell.
TOMÁS HORTONEDA, Portal de Jesús

DECORACIÓ - MOBLES

J. MONTAGUT

Carrer de la Presó, 4 REUS

Fàbrica de Capses de Cartró

ENRIC VIDAL

Carrer del Galló, 4 REUS

DROGUERIA

de H. MARINÉ

Plaça de Prim REUS

Venda d'Espardenyes DE TOTES CLASSES

Manuel Parisi

Carrer Jesús, REUS

L'Hidráulica Reusense

de EMILI AULÉS

Extens assortit en mosaics hidràulics
PREUS ECONÒMICS

Camí de Riudoms REUS

NON PLUS ULTRA

Trajos a preus inverossímils

La casa millor assortida en trajos per a nous

Portal de Jesús, 1. - REUS

Claudi Borrás

DENTISTA

Plaça Constitució, 13 REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37 REUS

JOSEP SOLÉ

RECADER DE REUS A BARCELONA

BARCELONA
Bou de la Plaça Nova, 14
Passeig de Gràcia, 62 (Colmado)
Hospital, 4 (Estanc).

REUS
Güell i Mercader, (Hostalets), 22, Cordereria
Arraval Santa Agna, 5

TINTORERIA de MANUEL CIBIACH

Se renta i tenyeix tota classe de roba. - S'utilitza el planxat elèctric.

Galanés, 7 REUS